

*Сахно Б.П.,  
здобувач вищої освіти освітнього ступеня «магістр»  
спеціальності 101 «Екологія»  
Науковий керівник: Сальнікова А.В., к.с.-г.н., доц.,  
доцент кафедри загальної екології, радіобіології та БЖД  
Національний університет біоресурсів та  
природокористування України  
[salnikovaanna88@gmail.com](mailto:salnikovaanna88@gmail.com)*

## **ЕКОСИСТЕМНІ ПОСЛУГИ ЗАКАЗНИКА МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ «ДІБРОВА» БОРИСПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

На сучасному етапі розвитку природоохоронних територій значна увага приділяється науковій розробці підходів до їх організації, функціонування та управління, проте важливим є розрахунок екосистемних послуг об'єктів природно-заповідного фонду. Це дозволить встановити необхідність консервування природних територій та розраховувати вигоди від організації таких об'єктів для територіальних громад.

Екосистемні послуги як чинник регіонального розвитку дозволяє оцінювати вигоди, які може одержати суспільством від екосистем, які безпосередньо чи опосередковано роблять свій внесок у соціально-економічний розвиток регіонів. Виявлення основних складових екосистемних послуг на об'єктовому рівні дозволяє врахувати ландшафтну структуру території, його складові, що забезпечують функціонування природних комплексів.

Заказник «Діброва» - ботанічний заказник місцевого значення, що лежить у межах Студениківського лісництва ДП «Переяславське лісове господарство» та розташоване на території Студениківської сільської територіальної громади Бориспільського району, займає площу в 102 га.

Аналіз екосистемних послуг заказника «Діброва» проводився у 4 етапи, які передбачали:

1 етап – визначення межі території та деталізація проведення дослідження.

2 етап - передбачає виявлення повного спектра цінностей для суспільства аналізованої території, їх типізація та визначення одержувачів вигод всіх типів благ та послуг.

3 етап – визначення вартісної оцінки послуг при цьому застосовуються найбільш адекватні їм методи стосовно окремим видам екосистемних послуг.

4 етап – полягає у визначенні загальної економічної цінності території та виборі оптимального переліку природоохоронних заходів задля збереження природоохоронного об'єкту та реалізації одержання екосистемних послуг у майбутньому.

Одержана в результаті досліджень матриця екосистемних послуг заказника «Діброва» ілюструє співвідношення природно-територіального комплексу та екосистемних послуг. Як показав аналіз наявних екосистемних послуг згідно матриці найбільшу кількість екосистемних послуг виконує сосновий бір, дубово-сосновий суббір та болота, що пояснюється наявністю значної кількості природних ресурсів.

Щодо ролі заказника «Діброва» у соціально-економічному розвитку Бориспільського району Київської області, то до цього можна віднести дохід від екологічного туризму, заготівлі лікарських трав, грибів та ягід, деревина одержана внаслідок санкціонованих рубок, тощо.

Важко оцінити роль заказника та його високу естетичну цінність, історичну спадщину та духовну цінність для громадян, яка відіграє значну роль у соціальному розвитку прилеглих територіальних громад та їх сталого розвитку.

До додаткових можливостей регіонального розвитку, що ґрунтуються на результатах оцінки екосистемних послуг території, належать:

- 1) визначення значущості природоохоронних територій у соціально-економічному розвитку регіону;
- 2) обґрунтування економічного ефекту природоохоронних територій (включаючи непрямий);
- 3) забезпечення додаткових економічних стимулів для організації та функціонування природоохоронних територій;
- 4) виявлення можливостей отримання додаткових доходів від розвитку туризму на природоохоронних територіях на прилеглий території;
- 5) залучення приватних (позабюджетних) інвестицій, що дозволяють зменшити навантаження на державні (регіональні) джерела фінансування.

Отже, дослідження екосистемних послуг заказника «Діброва» Бориспільського району Київської області показав, що велике значення для розвитку регіону мають його продуктивність (деревна та недеревна), біорізноманіття, накопичення та очищення води, освітня та наукова цінність, рекреація та туризм, естетична, релігійна та духовна цінність.